

HRVATSKA RIEČ

PREDPLATA: ZA ŠIBENIK DONAŠANJEM U KUĆU TE ZA AUSTRO-UGARSKU
POŠTOM NA MJESEC K 125. ZA TROMJESEC K 375 POLUGODIŠNJE I GO-
DIŠNJE RAZMJEVRNO. — ZA INOZEMSTVO K 15 I POŠTARINA.— PLATIVO
I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

POJEDINI BROJ 10 PARA.

JUTARNJI LIST
IZLAZI SRIEDOM, PETKOM I NEDJELJOM

Telefon br. 31. — Čekovni račun 71.040

UREDNIČTVO I UPRAVA „HRVATSKE RIEČI“ NALAZE SE U „HRVATSKOJ TI-
SKARI“ (Dr. KRSTELJ I DRUGI). — RUKOPISI NE VRAČAJU SE. — NEFRAN-
KIRANA SE PISMA NE PRIMAJU.

OGLASI PO CIENIKU.

Zapljena „Hrvatske Rieci“.

Poslovni broj. Pr. VI. 15/11/2

U Ime Njegova Veličanstva Cara I

C. K. Okružni Sud u Šibeniku kao tiskovni rješavajući predlog c. k. Državnog Odvjetničva od 17 studenoga o. poslovni broj Ss. 15/11/2
Sudi

Sadržaj ulomka članka „Makarska“ i to pod nadpisom „Zašto je Simonelli proti pravašima“ ištančan u I. stupcu, druge stranice, časopisa broj 384 „Hrvatska Rječi“ koji je izšao u Šibeniku na 17 novembra 1911 pod odgovornim uredničtvom Josipa Drezge, sadržaje skrajnosti prestupka predviđenih u §. 300 k. z.;

Potvrđuje se obavljenju zapljenu;

Zabranjuju se dalje širenje lista u pogledu zaplijenjene ulomka;

Održuje se uništenje zaplijenjenih ištaksa i onjih koji bi se još zaplijenili, te rastavu dotičnog štampperskog sloga i objelodjanje presude u zvančnom listu.

Razlozi

Zaplijenjenjem ulomkom nastoji se razdvojiti druge na prijezir protiv jednog organa vlaste obzirom na njegovu uređovanju pa je s toga izdato gornje rješenje.

C. K. Okružnu Sudište odio VI.

Sibenik 18 studenoga 1911.

M. INCHIOSTRI.

Interpelacija zast.

dra. Dulibića i dr.

gde iste zapljene

pričakana u sjednici carevinskog vijeća od 21. ov. mja.

Zapljene liste „Hrvatska Rječ“ u Šibeniku od strane c. državnog odvjetničeva postale su pravilom. Čak ni bezazela kritika vrhu postupka kojeg činovnika nije pripuštena. Ono što nijedne ne nalaži na kakav prigovor, to je kod državnog odvjetničeva u Šibeniku predmetom zapljene.

Broj 584 od 17. t. m. „Hrvatske Rječi“ sadržava slediće stavku, koja se odnosi na c. k. kotarskog poglavara u Makarskoj Simonelli, koji neprijateljski postupi proti stranci prava:

Zašto je Simonelli proti pravašima?

Razni se pitaju za što je Simonelli toliko kidisao proti pravašima. Naosobovo opetuju oni, koji misle, da ga po blizeznu znaju dok ga uistinu slabo poznaju. Simonelli je farizeac prvog reda pa se znade vješto prikazivati nedužnim i nepristranom. Evo glavnih uroka njegovog neprijateljskog držanja:

1. On je ultra Talijanac, i mrzi sve što je hrvatsko. On znače da je hrvatstvo u Makarskoj samo kod pravaša, a da su šarenjac uprav toliko Hrvati, koliko i on.

2. On je ultra liberalac, i mrzi sve-ćenstvo, a pošto je svećenstvo u pravaškoj stranici, dosljedno mrzi i inju.

3. On se osvećuje radi pisanja pravaških novina i tužaba proti... nemu prikanzanih.

4. On se osvećuje radi nekih delikatnih posala, premda pravaši tomu krivi nisu.

5. On neprijateljski postupa proti pravašima, jer misli da je pravaška stranica osuđivačna imenovanje njegovog brata za namjestnika u Dalmaciji.

Sad će i širem občinstvu biti shvatljivo Simonellievo postupanje proti pravašima.

Ciela ova stavka bila je zaplijenjena; progostvo lista se nastavlja, a sloboda stampe mrtvo je slovo.

S toga smo dužni postaviti slijedeći upit: Jeli Vaša Preuzvišenost voljna, da privati potrebite mjeru eda se takove neosnovane zapljene ne ponove, i da prestane progostvo lista „Hrvatska Rječ.“

Dalmacija i Trst.

Težak prikor jeo je iz Trsta na Dalmaciju. Glasilo trčanskih Slovenaca, pišeći o glasovanju u proračunskom odboru

carevinskoga vijeća u pitanju talijanskoga pravnog fakulteta, uzimajući priliku da odčita lekciju našim „Dalmatinicima“. Medju onima, koji su glasovali za predlog Talijana, da se naime zak. osnova o talijanskom pravnom fakultetu uzme odmah u pretres, bio je i „Dalmatinac“ dr. Melko Čingrija.

To bi — veli „Edinost“ — sve bilo pravo i leipo, i mi — jer smo načelno za svaku pravo svakoga naroda na polju kulture — bili bi gotovo zadnji, koji ne bi odobravali takav nastup, da nisu Talijani sami svojom politikom tako grozno kompromisirali taj svoj zahtjev, politikom mrežne protiv Slavena, svojom slavofobskom hidrofobijom, svojim divljačtvom proti svakom kulturnom zahtjevu nas južnih Slovenaca, i tako sami prejudicirali svom sveučilišnom zahtjevu. Zato trčanski lis osjeća glasovanje onoga „Dalmatinca“ kao afront, kao križanje taktike trčanskih Slovenaca. Afront je to teži za njih, što silno škodi u borbi za njihove školske zahtjeve. Gospoda „Dalmatinici“ rada bi ponuditi Talijanima na tanjuru sveučilište, ali ne u Dalmaciji nego drugdje, u Trstu! Ako se gospoda tako grčevito drže stanovišta, da Talijanima treba izpuniti sve njihove kulturne zahtjeve, moramo ih — veli „Edinost“ — onda pitati, zašto se tako odlučno opiru u dalmatinskom saboru stavci proračuna koja se odnosi na talijansku pučku školu u Splitu, kad je i samo upravno sudište priznalo toj školi pravo, da bude uzdržavana od pokrajine? Dvojaku škučinu čine nam gospoda „Dalmatinici“ svojom dvočinom politikom prama talijanskim školskim zahtjevima; križaju nama Slovincima taktiku u sveučilišnom pitanju i otežavaju nam borbu za naše pučke škole u Trstu, jer daju Talijanima jedan privredni razlog da odkloni naše školske zahtjeve. Kada se mi tužimo na nepravde, koje nam nanose na školskom polju, Talijani se onda pozivaju na splitski primjer.

Glasilo trčanskih Slovenaca završuje ovim rječima: „Ili — ili, gospodo u Dalmaciji! Jer treba mi jednom otvorenom reči, da tako ne smije dajte ići, da oni doma odklanjaju zahtjeve Talijana na školskom polju, a htjeli bi im za to dati strošku odštetu na naš račun izvan Dalmacije.“ Članovi hrvatsko-slovenskog kluba, gdje su zastupnici stranke prava, glasovali su u pitanju talijanskog pravnog fakulteta onako kako zahtjevaju interes Hrvata i Slovenaca uobičajene, a u samom gradu Tripolisu napravila velike štete dignut su u ulicama do 1 m visine, rušeci zidove i noseći kuću pokučiti.

Položaj u Tripolisu najlepše označuje talijanski pisac Scipio Sighele, koji je imao prilike da promatra rat na mjestu. U „Tribuni“ pribjećuje svoje utiske. Jednu istinu treba reći — veli Sighele — a ta je, da će osvojenje ove zemlje trajati dugo, veoma dugo. I da se sklopi mir, pa onda ono nešto turske vojske od 3 do 4 hiljadu ljudi, ostat će psihologija arapska i dalje jednom velikom nepoznanim, komplikiranom s drugom nepoznanim — oazom. Poteškoće su velike i nemaze si predstaviti ih tko ih nije gledao iz bliza i trebat će ne malo vremena da ih se ukloni. Mi smo zagospodarili obalom, ma dalje od te obale za nas je još uviek jedna tajna. Koliko ima turske vojske oko Tripolisa? Ako računamo po broju i kolikoči pušaka, koje smo pustili izkratiti u Derni i po onima koje idu preko Egipta i Tunisa, Arapi mora da imaju čitavu vojsku. Danas je samo jedna stvar sigurna, da smo naime mi u Tripolisu obsjednuti, jer moramo držati naše vojnike šančevima na razpolaganje kojemu hitce iz turske baterije ili iz koje arapske puške. Danas smo jedna stvar je nužna: postati gospodari oaze, da ne padaju turski šrapneli na grad i da naše osvojenje obale bude zaista osvojenje efektivno. Zaposjednuće unutrašnjosti može se odgoditi na dalje vreme, ali zaposjednuće tripoliske oaze, ma uz koju cienu, dužnost je neminovna Italije.

Van svake je sumnje, da bi osnutak talijanskog pravnog fakulteta u Trstu značio ojačanje talijanskog elementa na štu Hrvata i Slovenaca. Kako je onda, da se nalazi tobožniji Hrvati koji podupiru taj talijanski zahtjev bez ikavke protušljage sa talijanske strane? Stvar nam postaje jasna, kad znamo, da ti isti vajni Hrvati otvoreno tjeraju naš mladež sa hrvatskog sveučilišta na sveučilišta u Beograd i Prag. Tendencija takvome radu nemože biti druga nego da se oslabi, da se uništi sve što je hrvatsko.

Trst i zapadna Istra imali bi pripasti izključivo Talijanima. Gg. Tresić i drugovi u nedostojivoj svojoj diplomaciji odrekoše

se tih dijelova, pa je shvatljivo da oni danas ne vode računa o Hrvatima i Slovincima koji u Trstu i zapadnoj Istri prebijaju. Kakvi onda zahtjevi Slovenaca, kakve slovenske pučke škole u Trstu!

Po položaju svome Dalmacija bi mogla silno utjecati na narodnostne odnose u Trstu. Prometne i trgovinske prilike upućuju Trst na Dalmaciju, i obratno. Ali kako zahtjevati od slabo upućenog dalmatinskog trgovca, da ne podupire trčanskih trgovaca kada su naši pokrajinski zavodi najbolje mušterije trčanskih Talijana! Kako će se dići naš eleman u činovništu onih ugroženih kraljeva, kada baš sami Talijani broje Ivčević u Blaške i u najmoćnije svoje pokrovitelje!

„Edinost“ dovodi u savez slovenske školske zahtjeve sa talijanskom pučkom školom u Splitu. Trčanski list zamjerava postupku gospode u Dalmaciji, koja odklanjaju kod kuće zahtjeve Talijana na školskom polju, a hoće da ih odstete na račun trčanskih Slovenaca. „Edinost“ je na krovu putu ako misli, da od naših utrvaško-demokratskih perjanica može zahtjevati da školsku politiku u Dalmaciji doveđu u sklad s obice narodnom politikom. Ako danas-sutra dozvole talijansku pučku školu u Splitu ili otvore talijanske pučke škole u svim gradovima i primorskim mjestima, kako su već i htjeli, bit će to li za osiguranje ugroženih mandata ili drugih sinekura, bit će za volju samim Talijanima, a nipošto za olakšanje položaja Hrvata i Slovenaca u Trstu i Istri.

Politika slavosva ne pristihkiva putem, već svoj pravac udešava pravom tijudem uplivima. Njezin je credo srpsko, a kako ono danas ima zbog rodbinskih veza skupnih interesa s Italijom, pogubni njezin upliv eva osjeća i hrvatsko-slovenska stvar u Trstu. Tamo nek upre „Edinost“ prstom i nači će klijun držanju naših „Dalmatinaca“ u pitanju talijanskog sveučilišta.

Zadnje oluje i poplave spriječiše svačku akciju talijanskih četa. Voda je provala u njihove šančevane, a u samom gradu Tripolisu napravila velike štete dignut su u ulicama do 1 m visine, rušeci zidove i noseći kuću pokučiti.

Položaj u Tripolisu najlepše označuje talijanski pisac Scipio Sighele, koji je imao prilike da promatra rat na mjestu. U „Tribuni“ pribjećuje svoje utiske. Jednu istinu treba reći — veli Sighele — a ta je, da će osvojenje ove zemlje trajati dugo, veoma dugo. I da se sklopi mir, pa onda ono nešto turske vojske od 3 do 4 hiljadu ljudi, ostat će psihologija arapska i dalje jednom velikom nepoznanim, komplikiranom s drugom nepoznanim — oazom. Poteškoće su velike i nemaze si predstaviti ih tko ih nije gledao iz bliza i trebat će ne malo vremena da ih se ukloni. Mi smo zagospodarili obalom, ma dalje od te obale za nas je još uviek jedna tajna. Koliko ima turske vojske oko Tripolisa? Ako računamo po broju i kolikoči pušaka, koje smo pustili izkratiti u Derni i po onima koje idu preko Egipta i Tunisa, Arapi mora da imaju čitavu vojsku. Danas je samo jedna stvar sigurna, da smo naime mi u Tripolisu obsjednuti, jer moramo držati naše vojnike šančevima na razpolaganje kojemu hitce iz turske baterije ili iz koje arapske puške. Danas smo jedna stvar je nužna: postati gospodari oaze, da ne padaju turski šrapneli na grad i da naše osvojenje obale bude zaista osvojenje efektivno. Zaposjednuće unutrašnjosti može se odgoditi na dalje vreme, ali zaposjednuće tripoliske oaze, ma uz koju cienu,

nimalo ružičast i bit će za nju prava sreća, ako, ma uz kakvu odštetu Turskoj, rješiti stvar mirnim putem.

Občinski Upravitelj u Metkoviću.

Metkovići, 18 studenoga.

Danas pred ovdašnjim c. k. Sudom držala se parnica u poznatou sporu između občinskog redarstva i naših pristaša, od kojih jedan bio bezrazložno upašen od istoga redarstva. Izpadale parnice bio je taj, da je nadredar Majić osudjen na 14 dana, dočim redar Nonković i Veraja svaki na 3 dana затvora po §§ 331 i 411 k. z., te na izplatu parničkih trošaka.

Pitano sada „Narodni List“, jesu li ono bile izmisljotine, što smo već prije izmislili u „Hrvatskoj Rječi“ o pristranosti ovdašnjeg redarstva? Ovo je najbolji dokaz, kako ljudi u službi redara drži neprijetne obč. upravitelj Bošnjaku, koji, bez da sasluša obučena, osudio ove iste naše pristaše, svačaka svakoga na 40 Kr. globe! Zar nije bilo poznato g. Bošnjaku, da je već do sada nadredar Majić više puta bio sudjen, a jednom dapače na 3 mjeseca tamnica radi počinjenog zločina? Pa takovi ljudi da budu u službi redarstva i da nadziru javni red, kad sami svojim varvarskim postupanjem izazivaju javne škandale i nemire! Na ovome nije svršilo, jer će se još dokazati, kako naše redarstvo znade doći u kasno doba noći u občinske uze, te tamo šakami probijati, nogama tući i kosti čupati, mravice da smo u temi upašenike i samo jedna dvojica na Sudu prigodom vodjenja parnice dokazali. Nije li to gore nego što su se događaju u afričkim pustarama gdje zraka kulture još ne dopire?... Ili baš g. Bošnjak misli da smo u zemlji afrikandera i samojeda, pak da pod njegovom upravom redarstvo može činiti što ga volja i kada upaše koga našega pristaša?

Redarstvo je bilo sudjeno, ali moralni krijeviti, ovo je bio sudjelenje, a ne događaj u občini. Dapače ovo im je končna svrha za koju su bile uđene sve njihove današnje makinacije. Znaju oni dobro, da mu neće moći trajno nauditi, niti ga onemogućiti, ako bude imao povjerenja i zaštite kod svećenstva i duhovnih starješina. Treba ga dakle tu utuci.

Hoće li i u ovome uspijeti, neznam. Dapače nadam se, da će protivno postignuti. Kao što smrt Fererova bila je frasumjena velika reklama i dobar kapital za njihove ideje, tako će i nama dobro doći sva progostva don Bartula Ganze. Svaka nepravda, koja njuju bude naše, nasnešena, nas će sve to više ogorčiti i između sebe ujediniti. Tada ćemo se mi najbolje uvjeriti da se tu ne radi o progostvu jednog ili drugog svećenika, već da se tu radi o provajdaju pogubnih ideja i o uništenju onih, koji su im na putu. Ono što se danas događa don Bartulu Ganzu, to sutra čeka svakoga od nas, ako se slike za njima ne budemo povajdali.

Ma što bi oni od nas htjeli? Zar samo da ih većima od sebe priznamo i da im puk po selima u pokornošt udržimo? Pa i na to smo mi za ljubav-mira spravni, same nekakve naši u našem dušobrižničkom radu pušte u miru i neka nam ne trju stado pogubnih i bezvrijesnih idejama. Ne meni je dobro poznati don Bartul Ganza i sve one intrige u kojima su ga zapleli. O njemu sam uvjeren, da je svečenik na svome mjestu i da neće popustiti od temeljniča, pa stajalo ga i glose. Sa dobromislim i poštjenim ljudima miroljubiv je i ljubezan, dok sa licumjercima i seoskim tiranima nepopustljiv je i bezobziran. Čuvstvo pravednosti i vjersko uvjerenje u njemu je tu velike razvijeno i za to će se tako živo i dosljedno boriti, da oni, koji ga dobro ne poznaju, nazvati će ga petljancem i cjeplidačarom. Radišan je i agilan i mnogo obdarjen duševnim sposobnostima. Za istinu i pravicu i onda će se boriti kada je ujvere, da će mu ta borba nanjeti mnogo neprilika i štete. Tako n. pr. u Vranjicu mo-

Jedno izvješće poglavaru Rocca.

Sinj, 20 studenoga.

Pošto je dne 18. o. m. ovo pismo postalo notorno, kao sudbeni dokaz pri razpravi, na koju su bili prizvani franjević kao rušitelji javnoga porekla i s koje su naši demokrati junački uzmakli u oskudici dokaza, evo ga predajemo sudu javnosti:

Pos. 4/7 Br. 427.
res.

Sinj. Don Josi Grabovcu
umir. žup. zabranjeno mu
čitanje sv. Mise.

Sinj 4/7 1911.

Podastirem
Prezidiju Št. c. k. Namjestništva
u Zadru.

Nadoknadno amošnjem izvještaju 29/6 t. g. Br. 426 na znanje izvješćujući da je res.

ponašanje franjevaca u opisanoj prigodi bilo izazvalo onikovo ogorčenje u narodu da se je bilo ozbiljno bojati reakcije, koja se nije pojavila fali nastojanju uplivnih osoba u varošu i strogim mjerama poduzetim u onome času od podpisatoga.

Nije mi najmanje dobroje da su franjevci prihvatali zgodu za prikazati narodu kako se obistinila ona njihova tvrdnja, koju su u svrhu izborne agitacije zaprostranili, da je u programu hrvatske i napredne stranke između ostalog i rušenje crkava.

Viest o tome dogodaju zaprostranili se je već u cijelome kotaru, te jedni misle da su pristaže hrvatske i napredne stranke zaista imali nakon da sruse crkvu, a drugi ipak oštro usudjuju ponašanje franjevaca.

Znam nadodati oružničkom izvještaju da Don Joso Grabovac, umirovljeni župnik, mirni, čestiti i pobožni svećenik, poslije ovoga slučaja kod rečene crkvice htjede da reče misu u župskoj crkvi u Sinju, koju je dužan čitatelj budući svećenici dan, ali bi išećan iz sakristije i ukrašena mu poraba crkve, tako da je bio primoran ono isto jučer odputovati automobilom u Split, gdje je na vremje stigao da reče misu u stolnoj crkvi u sv. Duje.

U Splitu je pak izvjestio o dogadjaju, dotično podnio tužbu predstavljenoj vlasti.

Pošto nije isključeno da don Joso Grabovcu bude i u dojdući nedjelju uskršnja poraba olara i da to izazove ogorčenje ili reakciju u narodu, podpisani će se naravno pobrinuti da poprimi shodne mјere u svrhu da javni mir i red ne bude porušen.

Pri koncu mi je još upozoriti to Pre-sjedništvo da agitacija po crkvam osobito u selima poslije izbornoga kreševa nije još popustala, već jednako traje ako nije i žeća postala, a pošto se tim draže sve to više duhovi ne samo u varošu nego i kod težaka, a sime ima po svom prilici da potraje još dva mjeseca naime do općinskih izbora, bojati se je da vatra herazplanti na jedanput u cijelome kotaru, i da nas koja nemila čijenica sa svojim poslijedicama ne iznenadi.

C. k. poglavar

Rocco.

Presed. c. k. Namjes.

• Prik. 6/7. 911.

Br. 1032.

Vidi 634/1933.

Pitamo g. Rocca, postie nego su sve njegove tvrdnje uzmakom demokrata odpale, neka nam naznači poznatom svojom majstorskom vještinom, što on razumije pod imenom „narodnog ogorčenja“ i je li se bilo bojati reakcije naroda ili njegovih prijatelja „uplivnih osoba u varošu“, kao Matića, Vidike, Kolumbatovića, Cinjora itd?

Pitamo g. Rocca, odkuda njemu sva sigurnost, da su franjevci u svrhu izborne agitacije htjeli narodu dokazati, kako se obistinila ona „da je u programu hrvatske i napredne stranke između ostalog i rušenje crkava“?

Molimo poglavito gospodina, da bude tako dobar, pa nam nabroji „čestite“ gradjane, koji su „oštro osudili ponašanje franjevaca“? On je izvanredna pamćenja, pa će se dobro sjećati. Bilo bi vredno, da imena takovih poštenjaka zabilježimo zlatnim slovima u analima njegove „duhotive“ vlade. Možda je to bilo u veselim zabavam u kući braće Stojanac, ili u „čestitoj“ krčmi Gjovaninovoj?

U velike bismos mu bili harni, kad bi nam kazao, otkud je on doznao, da je „Don Joso Grabovac, mirni, čestiti i pobožni svećenik“ pao žrtvom svoje pobožnosti?

O stvari, da će se on pobrinuti, da „javni mir i red ne bude porušen“, ni-

mao ne dvojimo, pa ga za to i ne pitamo. Zar nije u stotinam prigoda dokazao, koliko do toga drži? Zar bi se bio okružio sve samom zgodljom mironom družbom našega mjestra, da mu mir na srcu ne leži?

Zapitati ćemo ga, kako je on doznao, da se po crkvom agitacija vodi u tolikoj mjeri, da se je uzbio, e „vatra ne zaplamti na jedanput u cijelom kotaru...“? Zar nije bio izdan dekret žandarim, da ponovo paze svaku rječ župnika: pa jesu li našli i jednu, koja ne bi bila na svom mjestu. Čovjek u vatri izgleda, kao da se cieli svjet upali...

Još ćemo jedno na uho g. Roccu pričapnuti i upitati ga, za što pred fratrim uvek palinodij njima pjeva i razmeće se svojim prijateljstvom! Za Boga, ta to bi po nj moglo kobno biti u ovom vremenu „naprednij ideja“!

Kao epilog svemu ovomu staviti ćemo našu dosadanju tvrdnju, naime, e smo tvođi uvjereni da sve one pjesme o nekakvoj mjenici od 12.000 K. nemaju nikakve podloge.

Iz hrvatskih zemalja.

Vlada o dalmatinskim željeznicama.

Ministar predsjednik grof Stürgkh u sjednici proračunskog odbora da 21. ov. m. odgovorio je gledje dalmatinskih željeznica, da se između Ugarske i Austrije vode daljnji pregovori, ali da nije moguće probititi potankosti, ni izjavljuje, da dalmatino pitanje neće biti ugroženo.

To vam je po onoj: Idis redibis...

Naše sveučilišno pitanje.

Gledje pitanja reciprocita hrvatskog sveučilišta ministar predsjednik grof Stürgkh izjavio je u sjednici proračunskog odbora da 21. ov. m. da treba priznati, da se zagrebačko sveučilište tri uvesti discipline, koje mora poznavati pravnik u Australiji, da nije još stvorilo sve što je potrebno. Možda se to pitanje bude dalo povoljno rješiti, ako se zagrebačko sveučilište prilagodi specijalnim potrebljama džaka u Istri i Dalmaciji.

Občinski izbori.

Mješovito povjerenstvo za občinske izborne poslove imalo je na 20. o. m. petu sjednicu te je rasudiло o tužbama prikazanim proti izbornom postupanju občina: Klis, Kaštel Lukšić i Pag. Unijšilo je izbor triju vjećnika I. izborničtvu občine kliske, nije uzeo u pretres, jer vanobno podnesuće, tužbu proti izbornom postupanju občine kašteluške i preinako je izpadak II. izborničtvu občine paže, Izbor zastupnika splitske trg. o-brtne komore.

Na sastanku vjećnika trgovacko-obrtnice komore u Splitu zaključeno je, sa svim protiv dva glasa, kandidirati obč. blagajnika g. Dujma Mikačića za sakarskog zastupnika na mjesto pok. Borčića. Izborni pokret u Banovini.

Od izlaznukih kandidatura vredno je spomenuti kandidature pravaša d. r. Mirka Puka u novigradskom, d. r. Banjavčića u jaskanskom, Sijepana Zagorca u koprivničkom, d. r. Matijevića u pakračkom i d. r. Franke u križkom kotaru.

Investicije u Bosni.

Bosanska vlada predložila je bosanskom saboru predlog, da se digne zajam od 182 milijuna kruna za investicije. Tim imale bi se graditi pruge Tuzla-Brčka sa prugama Bjelina, Banjaluka-Jajce i Novi-Bihać, što će stojati 82 milijuna kruna.

Po poboljšanju sadašnjih željeznica treba 35 milijuna, za ceste 5, za zdravstvenu službu 3, za školstvo 9, za zgrade 8, za finance 5, za pravodjstvu 6, za poboljšanje poljodjelstva i gospodarstva 29 milijuna kruna.

Občinsko Vijeće u Makarskoj.

OTVORENO PISMO.

G. G. Petru Rismundu i drugovinu, novozabranitu članovim občinskog zastupstva u Makarskoj.

Nama je veoma dobro poznato, da su občinci Makarsko-Primorske občine ogromnom većinom pristaže stranke prava.

Ovogodišnji izbori za carevinsko vijeće, a koji se temelje na sveobuhvitom izboru glasa, neoborivo su to dokazali.

Pa i sami mlini občinski izbozi isto su tako najrečitije potvrdili, jer u trećem

teilu, gdje pučanstvo očituje svoje mišljenje i iskazuje svoje povjerenje, vi se niste ni prikazali.

Ipak zahvalječ zastarjelom izbornom redu, te stanovitom tumačenju, vi ulazite u občinu, kao prestavnici tobožnje većine ovog pučanstva, dok u istinu vi ste prestavnici nezadane manjine.

Vi ste izabrani načinom, kakav se još ne pamti u izbornoj povijesti Dalmacije. Vi dyadeseljetvora izabrani ste od 129 birača, a od ovih opet samo ih je 90 koji plaćaju obć. porez.

Napraviti za dvanaestoricom pravaških vjećnika stoji hiljadu Makarsko-Primoraca, i stoga pravi prestavnici ovomošnjeg pučanstva jesu pravaški vjećnici, a nipoštu vi.

Ne pouzdaju se ne upravdu i silu, jer nepravda nije nikad nikoga trajno pomogla, a sili brzo kraj nadnje.

Vi predobro znate, da vi ne uživate povjerenja ogromnog diela naroda, a niti vas je volja naroda na te časni postavila, stoga ako držite do osobnog ponosa, poviuite potjedice. Mi rekoso, a sad je na vama da izvršite.

Na Klementovo 1911.

Makarsko-Primorski pravaši.

Iz grada i pokrajine.

Novi Šibenski biskup. Vladarev reškript o imenovanju preč. Papafave likupom Šibenskim nosi nadnevak od 10. listopada.

U dvorskoj kapeli papinske Nunciature u B-ču papinski nuncij Nadbiskup Bavona preduzeo je u ponedjeljak prije podne u pomoć uditora dr. Rossi-Stocatper kanonski obavjestni postupak za novo imenovanog podnordnog biskupa i generalnog vikara bečke nadbiskupije dr. Jozipa Pflugera i novo imenovanog gospodina Šibenskog biskupa Luku Pappafave.

U podne je bio kod nuncija objed, na kome su učestvovali novi biskupi i njihovi svjedoci.

Promjene u političkoj struci. Upravljanje I. namjestništvenog odsjeka povjerenje je kotarskom poglavaru Ferdinandu Petelinu, a upravljanje VI. namjestništvenoga odsjeka kotarskom poglavaru Franu Simonelli.

Prinosi „Ubožkom Domu“. Da počaste uspomenu Lene Benković dr Kažin Pasini kr. 2, dr Ivo Ucović kr. 2.

Da počaste uspomenu M. Polonio Krešimir Novak kr. 2. Da počasti uspomenu Ante Čimira Mate Matačić kr. 2. Da počasti uspomenu Josipa Eserkira Ticanil kr. 1., Paško Šikara kr. 2., obitelj Čelar-Wendler kr. 2. Da počasti uspomenu Margarithe Borovich dr. Julije Gazzari kr. 3, Petar Csašzar kr. 4. Da počaste uspomenu Mate Busta E. ud. Montanari kr. 4, Josip Tarle kr. 5. Da počasti uspomenu Franje Balkajsku Josip Trlja kr. 1. Da počasti uspomenu Marije Škarice Josipa Ješići kr. 2.

Uprava Ubožkog Doma svesrdno zahvaljuje svima plemenitim darovateljima. Hrvat okulist u Trstu. Liečnik dr. Albert Botteri iz Zadra, koji je nekad bio operator kod profesora dra. Fuchsa u Beču, zatim višegodišnji prvi asistent na sveučilišnoj klinici u Innsbrucku, otvorio je u Trstu laboritorij za očne bolesti u najmodernijem stilu. Preporučamo našem občinstvu ovog zemljaka.

Ponovni občinski izbori u Sućurcu. Dne 20. ov. m. obavljeni su u Kaštel Sućurcu ponovni občinski izbori za prvo predstavništvo. Izabrani su predloženici naše stranke.

Preminala. Iz Kaprija javljaju nam: Dne 15 tek. m. duša dobre starice Dumice Radovčić, majke glavarove, razstala se s tijelom i pošla pred crkvom sv. Svetog Ivana Krstitelja, da primi od Njega zasluženu nagradu. Bilo joj 76 god. Miloj i dobroj starici pokoj vječni!

Opereta. U naš grad dolazi talijansko plesno i opereto druživo pod vodstvom Maurizia Parigi. Davat će 4 vanredne predstave i to u subotu 25. ov. m. „Grof Luksemburg“, u nedjelju „Ivan II.“ u pondjeljak „Car valcera“, a u utorku „Vesela udovica“.

Pomutnjom je u prošlom broju stavljenio da je prošlo 22 godine od kame-novanja dr. Zlatarovića, a ima biti 19 godina.

U velike bismos mu bili harni, kad bi nam kazao, otkud je on doznao, da je „Don Joso Grabovac, mirni, čestiti i pobožni svećenik“ pao žrtvom svoje pobožnosti?

O stvari, da će se on pobrinuti, da „javni mir i red ne bude porušen“, ni-

STRANI U ŠIBENIKU.

Prispjeli od 8 do 16 studenoga.

Grand Hotel Velebit: S. Mandolfo, odvjetnik; Dubrovnik; A. Smidt, kovertni kapetan, Šibenik; D. Ziegler, putnik, Beč; Dr. S. Borović sa gospodnjem, Knin; L. Liebel, putnik, Beč; A. L. Moro, putnik, Trst; F. Laica, putnik, Nürnberg; B. Paleka, putnik, Žadar; K. Kolmann, putnik, Placentia; D. Friedmann, putnik, Trst; B. Braun, putnik, Rieka; E. Bauer, c. i. k. kapetan, Žadar; D. Miović, posjednik, Dmniš; E. Carina, putnik, Rieka; J. Gaugel, putnik, Beč; J. Oblat, putnik, Beč; Radulović, putnik, Beč; R. Russ, liečnik, Zlarin; J. Eisler, putnik, Beč; M. Stampalija, mesar, Lošinj malo; D. Rađica, podstapelj, Split; R. Brinkler, putnik, Neu-marcik; L. Kožisek, putnik, Beč; G. Drecalović, putnik, Beč; Dr. J. Petranović, liečnik, Knin; A. de Rossi, putnik, Trst; A. Spielmann, putnik, Beč; K. Danko, inžinjer, Velušić; J. Szekler, putnik, Brod; S. Dragonić, opć. vrabac, Split; E. Altenburger, c. k. pododjetnik, Pula; I. Vagner, trgovac, Graz; Dr. J. Okunjević, viši stopnički ličnik, Pula; P. Friedmann, c. k. inžinjer, putnik, Pula; C. barni von Reden, c. i. k. inžinjer, putnik, Pula; K. Paur, c. i. k. viši povjerenik, Pula; A. Mayer, putnik, Trst; A. Weiss, putnik, Beč; Dr. P. Dörfel, odvjetnik, Split; I. Donajo, geometar, Split; S. J. Ciprilo, posjednik, Žadar; S. Lovrić, posjednik, Žadar; I. Baran, putnik, Zagreb; Dr. M. Poduje, c. k. drž. pododjetnik, Žadar; A. Kyntar c. i. k. poručnik, Žadar; M. Luxardo, veleposjednik, Žadar; E. Štern, Zagreb; S. Biermen, putnik, Beč; H. Cernosia, trgovac, Žadar; A. Zurak, Ž. trgovac, P. Niernberg; B. Welss, putnik, Beč; Dr. M. Medini, posjednik, Žadar; O. Zadr; M. Čimetić, Žadar; I. Ivančić, kapetan, Newyork; I. Cattarinich, inžinjer, Trst; C. Gaon, putnik, Sarajevo; S. I. Simić, posjednik, Kosovo; K. Ludić, putnik, Trst; E. Kuger, privatnik, Šibenik.

Hotel Krka: Z. Neumann, putnik, Split; D. Finzi, Trst; K. Skasá, putnik, S. Ulrich; O. Pojani, fin. kočepit, Superlat. M. Schnitzer, putnik sa gospodnjem, Beč; J. Brnaić, putnik, Dmniš; E. Motes-dorfer, putnik, Trst; M. Garzone, putnik, Trst; E. Fürst, putnik, Split; L. Steiner, putnik, Beč; J. Bo-hač, putnik, Beč; G. Rainford, trgovac, Žadar; V. Gosić, knjižar, Žadar; J. Hunski, putnik, Rieka; S. Rainer, upravnik, Beč; E. Fürst, putnik, Split; M. Mrduljaš, svećenik, Split; J. Tripolić, trgovac, Žadar; E. Apolonio, trgovac, Piran; J. Modrić, posjednik, Žadar; A. Mayer, putnik, Trst; Stev. Činović, Biograd; T. Vlahov, posebica, Dmniš; B. Bašta, putnik, Pešča; F. Cerlon, putnik, Trst; Česar, dr. posjednik, Ž. Šibenik; N. Novaković, V. posj. Vrlika; Sain Ante, posj. Vodice; Urizio E., putnik, Trst; Kakć A., putnik, Kušovac; Javurek G., nadžinjari, Žadar; Vlahov ud. K., posebica, Dmniš; Misalfa A., putnik, Vrbovci.

Hotel de la Ville: Schettini D. Zubar, Split; Zimmer D. putnik, Beč; Šulentić Ž. trgovac, Žrmajna; Šulentić Jure, trgovac, Žrmajna; Štebel A. mehanički, Trst; A. Stella, trgovac, Rieka; O. Hoffmann, radnik, Šibenik; S. Šterlić, Dr. R. Gazzari, fin. tajnik, Žadar; Barbara E., slikar, Split; Radicev, A. poduzetnik, Split; Pianelli S., elektrotekničar, Promina; Katti A. putnik, Beč; Küting I., konobar, Amstetten; Gjivoj-V. dinovnik, Žadar; Clementi A. putnik, Trst; Nerna S. fotograf, sa gospojom, Pula; J. Činotić, putnik, Split; V. Bettenthaler, putnik, Reichenberg; Paul H. putnik, Reichenberg; Linhart K., posm. čestnik, Šibenik; Štettini D. Zubar, Split; Dimitrović J., posebica, sa dva sina Knin.

Hotel de la Ville: Schettini D. Zubar, Split.

D. Finzi, Trst; K. Skasá, putnik, S. Ulrich; O. Pojani, fin. kočepit, Superlat. M. Schnitzer, putnik sa gospodnjem, Beč; J. Brnaić, putnik, Dmniš; E. Motes-dorfer, putnik, Trst; M. Garzone, putnik, Trst; E. Fürst, putnik, Split; L. Steiner, putnik, Beč; J. Bo-hač, putnik, Beč; G. Rainford, trgovac, Žadar; V. Gosić, knjižar, Žadar; J. Hunski, putnik, Rieka; S. Rainer, upravnik, Beč; E. Fürst, putnik, Split; M. Mrduljaš, svećenik, Split; J. Tripolić, trgovac, Žadar; E. Apolonio, trgovac, Piran; J. Modrić, posjednik, Žadar; A. Mayer, putnik, Trst; Stev. Činović, Biograd; T. Vlahov, posebica, Dmniš; B. Bašta, putnik, Pešča; F. Cerlon, putnik, Trst; Česar, dr. posjednik, Ž. Šibenik; N. Novaković, V. posj. Vrlika; Sain Ante, posj. Vodice; Urizio E., putnik, Trst; Kakć A., putnik, Kušovac; Javurek G., nadžinjari, Žadar; Vlahov ud. K., posebica, Dmniš; Misalfa A., putnik, Vrbovci.

Komad stoji 80 para, a parobijanje se u svim lječnjicama, drogerijama, parfumerijama itd.

Grubišić & Comp.

u Šibeniku

Odpravništvo i stovarište za umjetno gnojivo

CALCIUMCIANAMID-A

(Società anonima per la utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia).

Upute i razjašnjenja o uporabi na

zahtjev badava i franco.

Jeste libolest?

Badava

saočujem svakome, kako sam ja od dugodješnje bolesti, koju imam, učinjena mi je, upravo u Ždralima, o kojoj upravo je u Ždralima.

Upoznati su u Ždralima, o kojoj upravo je u Ždralima.

Na Ždralima, o ko

BRZOJAVI „HRVATSKE RIEČI”

Zeljeznica Aržano-Bugojno.

Beč, 23. studenoga. U zakonsoj osovi o bosanskim lokalnim željeznicama nije sadržana pruga Aržano-Bugojno.

Carevinsko vijeće.

Beč, 23. studenoga. U nastavku deo o skupoci zastupnička je kuća odbila predlog zastupnika grada u pitanju mesa.

Zatim je uezta u razpravu zakonska osnova o socialnom osiguranju. Prvi je uezo rieč dr. Tresić.

Jezično pitanje u Českoj.

Beč, 23. studenoga. Ministar unutarnjih poslova barun Heinold sazvao je česke i njemačke zastupnike na konferenciju, na kojoj će se pretresati pitanje porabe jezika kod oblasti i ureda u Českoj. U českem klubu mnjena su razočražna. Česki radikali neće da prisustvuju konferencijskoj kojoj je barun Heinold sazvao.

Rusko-perzijski sukob.

Petrograd, 23. studenoga. Sukob između Rusije i Perzije, koji je doveo do toga da je Rusija izasla svoje čete u Perziju, imat će za posledicu, da će sjevern Perzija biti podvrgnuta trajnom uplivu Rusije.

Tursko-talijanski rat.

Milan, 23. studenoga. Republikansko glasilo „La Ragione“ izjavljuje, da akcija talijanskog brodovlja u egejskom moru sa kriva u sebi pogibelj za međunarodni mir te pozivlje talijansku vladu da sklopi s Turskom mir.

Tripolis, 23. studenoga. Amo je stigao izumitljivi brozjava bez žica Marconi da podigne ovde radiotelegrafiske postaje.

Pad francuzkog ministra vanjskih posala.

Pariz, 23. studenoga. Odkrića englezg kapetana Fabera, da Englezka za

Oprez!

Društvo „Papir Abadie...“ Pošto se u posljednje vrieme ponovile razne imitacije naših općepoznatih i obilježenih tuljičica

RIZ ABADIE (Riz dore) molimo naše p. n. mušterije, da paze točno na ime Abadie, koje se nastoji sa raznim drugim riečima nadopuniti. Mi opominjemo prije kupovine na lošu imitaciju, jer čemo protiv imitacija sa svim sudskim sredstvima postupati.

DRUŠTVO „PAPIR ABADIE“

Bolestni na plućima, na grlu, - na zaduhi -

Tko hoće da se rieši plućnih bolesti ili grloboje, pa i u težem stupnju, tko hoće da ozdravi od zaduha, ma kako ona bila stara i činila se neizbjegljivo, neka se obrati na **A. Wolffsky Berlin N. 37, Weissenburgerstrasse 79.** Mnogobrojne zahvale daju javstvo za uspjeh njegovog liečenja. — Knjižice badava.

Pokućstvo

solidno i ukušne izradbe može se dobiti uz veoma niske cene samo kod dobro poznate trgovine

A. DELFIN, Šibenik.

ta petarska i drvodjelska radionica

francuzko-njemačkog spora radi Maroka nije bila pripravna da stavi na raspolažanje Francuzkoj 150.000 vojnika, usled česa Francuzka nije naviesila ratu Njemačkoj, izazvala su u ovdješnjim političkim krogovima silnu senzaciju i uzdrmala položaj ministra vanjskih posala De Selvesa, te nije isključeno njegov pad.

Štajerski sabor.

Beč, 23. studenoga. Štajerski sabor tražio da će biti sazvan budući Slovenci ostaju na svom stanovištu da obstručari dok god ne budu ispunjeni njihovi zahtjevi.

Vojna pitanja.

Beč, 23. studenoga. Prispis je amo ugarski ministar domobranstva Hazai te je konfirerao sa zajedničkim ministrom rata generalom Auffenbergom.

Naoružanje Rumunske.

Bukarešta, 23. studenoga. Rumunjska vlada podstrelit će parlament proračun za god. 1912., koji je za 60 milijuna kruna veći od ovogodišnjeg proračuna. Ovo opravdava se vojnim potrebama.

BURZOVNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 23. studenoga.

Jedinstvena 4%	konv. renta, Mai-Novembar	9190
Jedinstvena 4%	konv. renta, Januar-Juli	9180
Jedinstvena renta 4 2/3% u notama, Februar-Avgust		9485
Jedinstvena renta 4 2/3% u srebru, April-Oktobar		9490
Austrijska renta u zlatu		11615
Austrijska renta u krunama 4%		9180
Aust. renta invest. 3 1/2%		8030
Ugarska renta u zlatu 4%		111
Ugarska renta u krunama 4%		9065
Ug. renta invest. 3 1/2%		7870
Dionice austro-ugarske banke		119650
Venesijske dionice		64875
London visti		4027 1/2
Njemačke drž. banknote za 100 m. njem. drž. vred.		11/47 1/2
Komadi od 20 maraka		2350
Komadi od 20 franka		1908
Italijanske banknote		9475
Rublji		254 1/2

Hrvati!

Sjećajte se Družbe

SS. Ćirila i Metoda.

„Djački Dom“ u Zadru

KONVIKT

Prima učenike srednjih škola na stan i obskrbu (vrilo dobra hrana, stan udoban, pranje, čišćenje, krpiljenje, nadzor, poduka u svim predmetima itd.) uz mjeseci honorar K 70.

Ujedno primaju se učenici pučkih škola u **pripravni tečaj** za srednje škole (gimnaziju, realku itd.) Za uslove obratiti se ravnateljstvu.

Pravila šalju se bezplatno.

Ravnateljstvo.

Krondorferova
alkalička naravna,
kiselica.

Dobiva se u drogariji

V. VUČIĆA

— Šibenik —

— PAPIRNICA —
IDE SV. LUCIJA I SV. NIKOLA
IGRAČKE — DAROVI — IGRAČKE.

ARTUR GRIMANI I DRUG — ŠIBENIK.

Hamburg-Amerika Linie

Izravna njemačka vama pruga sa bračem i poštanskim parobrodima.

Odprema putnika

sve strane svijeta

narođeno na putniku

Hamburg - Newyork

Hamburg - Philadelphia

Hamburg-Argentina

Hamburg-Canada

Hamburg-Africa

Hamburg-Engleska

Hamburg-Frančska

Zabavna pomorska putovanja.

Putevanje oko svijeta, vama na istok, u Indiju, Indonезiju, na jug, u Australiju, na jugozapad, na jugoistok, u Sjevernu Ameriku, na Sjever, na Island, na sjeverni kap i Spitzebergen.

Putovanje na Sjever, na lepotu položaja na istok, u Indiju, Indonезiju, na jug, u Australiju, na jugozapad, na jugoistok, u Sjevernu Ameriku, na Sjever, na Island, na sjeverni kap i Spitzebergen.

Upotreba se salje u dan bezplatno.

Hamburg-Amerika Linie,

odgođa na putniku, Hamburg.

Zastupstvo u Trstu: Hamburg-Amerika Linie, General. agencija za Primorje, Via Porporella.

MALI OGLASNIK

ZA JEDNO UVRŠTENJE OD 3 REDKA U „MALOM OGLASNIKU“ PLACA SE 40 PARA; ZA SVAKI DALJIN REDAK 10 PARA VIŠE. ZA VISEKRATNO UVRŠTENJE POPUST. — PLACA SE UNAPRED.

TKO ŽELI KAKOVU OBAVIEST GLEDE NAŠIH OGLASA U „MALOM OGLASNIKU“, DOBIT CE ODGOVOR SAMO ONDA, AKO NAM PРИПОЈИJE MARKU LI DOPISNICU ZA ODGOVOR.

Šeširi za gospodje vremena ligej uceri, tek prisvaju se kod Anastazije Carbonetti. — Šibenik.

Knća u Varošu, na tri ampera, sa svilom, prodaje se uz strane cene. Za obavijest obratiti se uprava našeg lista pod brojem 127.

KUĆA dvokatna, u prizemlju više korona i dvokat (otoplo), u neposrednoj blizini mora, na lepotu položaja na početku Duca, prodaje se. Informacije daje uprava našeg lista pod brojem 127.

Koncert daje svake večeri u Grand Hotel «Veletbit» bečka gospojinska glazba.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE UREDAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFIJNIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE VRSTI MOTORA, MLINOSA I GOSPODARSKIH STROJEVA

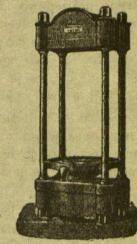
RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

TRST, VIA S. NICOLO Br. 2.

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

Lekarnicki

A. Thierry-a Balsam

Samo prav u sastojak zelenog opečenog vojnog, opsoninije plavog, proslavljene hrvatske i slovenske, prema našim preporukama, u sastojak slijedećih: 1. Od njezinskog kraljevskog, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 2. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 3. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 4. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 5. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 6. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 7. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 8. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 9. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 10. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 11. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 12. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 13. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 14. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 15. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 16. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 17. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 18. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 19. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 20. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 21. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 22. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 23. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 24. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 25. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 26. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 27. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 28. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 29. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 30. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 31. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 32. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 33. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 34. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 35. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 36. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 37. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 38. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 39. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 40. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 41. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 42. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 43. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 44. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 45. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 46. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 47. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 48. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 49. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 50. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 51. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 52. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 53. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 54. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 55. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 56. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 57. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 58. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 59. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 60. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 61. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 62. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 63. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 64. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 65. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 66. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 67. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 68. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 69. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 70. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 71. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 72. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 73. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 74. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 75. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 76. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 77. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 78. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 79. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 80. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 81. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 82. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 83. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 84. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 85. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 86. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 87. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 88. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 89. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 90. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 91. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 92. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 93. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 94. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 95. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 96. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 97. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 98. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 99. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 100. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 101. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 102. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 103. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 104. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 105. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 106. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 107. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 108. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 109. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 110. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 111. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 112. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 113. Od srednjeg, ali i srednjeg, u boljim i u manjim količinama, u sastojak slijedećih: 114. Od srednjeg

Atentat djaka na profesora u Zagrebu.

Pucao na profesora i ubio sebe sama.

U ponедјелјак о подне zbio se na zagrebačkoj Irgov akademiji žalostan dogadjaj.

Drugi tečaj trgovacke škole bio je disciplinarno sudjen radi neposlušnosti na kazanu zatvora od 11 sati prije podne do tri sata po podne. Ovu kazanu imali su svj. daci ovršili u ponedjeljak zajedno u svom razredu.

Prvu uru imao je inspekciju profesor dr. Schneider. Kad je profesor dr. Schneider ušao u razred, bili su daci mirni i nije bilo opaziti nikakova nezadovoljstva. Tu i tamo čuo se prljati mormor, no stroga opomena profesora opet je uzpostavila mir. Kad oko 11 i 3/4 usta je 16-godišnji učenik kažnjeno tečaj Milivoj Šćerba i osornim tonom upitao:

— Molim vas gospodine profesore, recite mi, zašto sam i ja kažnjen?

Profesor znajući, da sa dajcima nema razgovora, kazao mu, da sada nije vrieme za razprave i neka sjede.

U to Šćerba munjevitom brzinom posegnewe u džep od hlača i naglo izvuče oštro nabijeni revolver. Što bi okom trenuo, izpružio je hitac prema profesorskom stolu. No na svu sreću hitac je promašio svoj cilj, te je pogodio profesor Šćerba, koji je visio na kliničkini povrh stola.

Šćerba je odmah zatim okrenuo revolver prema sebi i odapeo hitac u desnu stranu prsa. Krv je brzinula, oči mu se okrenule, a on se nemoćno struši na stol.

Na glas hitca nastala je užasna panika u zavodu, sve je strčalo na hodnike i podiglo groznu viku i zapomanjanje. Zavodski podvornici težko ranjenog Šćerba odnesuše u sobu pazitelja, gdje je mladi atentator za čas izdahnuo. Družući spašavanje došlo je odmah pred zavod, no već je bilo prekasno.

U isto doba stigli su kotarski liječnik dr. Figatner i redarstveni činovnik Zdenko Trnski, te preslišali svjedoke čina. Medju papirima pokojnikovim našla se osnova pripovijesti, a zadnje su riječi napisane: „I uzme samokres, opali ga, a joca potri i sruši se...“

Napadaj na vlak.

Obrubljeni pošta za više milijuna.

U vlaku između Pariza i Macona, koji je išao iz Lyona za Marsiliju, počinjena je ogromna kradja. Tri poštanska vagona obrubljeni su od dosad nepoznatih zločinaca. Šteta se računa na više milijuna franaka. Između ostalog ukradeno je i 70 poštanskih vrećica. U ruke loptova pao je i 120 pišama, koja su isla za Izrael i Indiju.

U poštanskim vagonima bilo je pošljaka velike vrijednosti, koje su poslane iz Englezke za Indiju prigodom kruništvenih svečanosti i božićnih blagdana. Bilo je nadalje i mnogo bankovnih novčanih pošiljaka, pa i ovih je nestalo. Nije uobičajeno moguće ustanoviti plien koji su loptovi odnijeli.

U svemu bilo je u tri poštanska vagona 115 poštanskih vrećica. Lopovi mora da su dobro upućeni u poštansku službu na željeznicama, jer su znali, što nestručnjacima nije poznato, da poštanski paketi, koji sadržavaju osobite vrijednosti, imaju osobit znak koji je samo poštanskim činovnicima poznat. Sve vreće, koje imaju ovaj znak, lopovi su razderali i sadržaj uzelj. Poštanska torba, u kojoj bijahu diplomatski spisi određeni za francuzskog poslanika u Zlatnom Rogu, ostala je naprotiv netaknuta, dočim velika novčana pošiljka, koju je ratno ministarstvo slalo mjestnom zapovjedniku u Marsiliji, srušila je takodjer u džepove lopova.

O načinu, kako je ova kradja izvedena, policija misli ovo: Lopovi bijahu na kolodvoru u Lyonu sakriveni čekajući odlazak vlaka. Iz njegovog skrovista izidioše kad se je vlak već stavio u lagano kretanje, popesle se na poštanske vagone, razbijše

stakla od prozora i uvukše se. Kako se je vlak zaustavio tek u Maconu, lopovi su imali dva sata slobodna da sasna komodno sve optlene. Kada su sve srušili, skočili su iz jurećeg vlaka. Misli se, da su krajdu mogli počiniti odpušteni željeznički ili postanski nameštenici.

Smrt Robespierre-a.

Pariški list „Gil Blas“ pripoveda, kako je, kasnije prva supruga Napoleona I., Jozefina Beauharnais saznaла za veliki dogadjaj od 9. Termidora i konac vladavine nasilja i krvni. Jozefina bijaše stavljena u tamnicu i čekaše čas po čas, da bude doveđena pred revolucionarni sud, da joj glava ode. Gledajući jednog dana kroz prozor opazi na ulici jednu ženu koja dojavala nekakve znakove da svrati na se njemu pozornost. Najednoum žene obin rukama obuhvatiti svoju odjeću i dade nekakav zeak.

Robe? (odjelo) — upita Jozefina.

Da — odgovori ona žena, a onda uhvati jedan kamen i digne ga u jednoj ruci.

Pierre? (kamen) — upita Jozefina, koja je sada tjeskobnom pozornošću pratila znakove one žene.

onda žena stavi skupa odjelo i kamen te više puta učini rukom znak kao da si odseča vrat, a zatim stade plesati i pljeskati.

Jozefina je razumjela: Robespierre je bio pogubljen. Tako je glasio prvi buletin dana 9-og Termidora.

Marko Markovina
SPLIT
Telefon 93.

Skladište i Zastupstvo

Peći i šparherda,
- - - Eternita - - -
Cijevi, dimnjaka i pločica
: keramike :
Stakala prostih i ornamentalnih
Papendeka tankog i debelog
Zahoda porculane i t. d.

Vrućina i žedja ...

Oslabljen i umoran

postane svaki, koji si u vrućim danima
gasí žedju sa vinom ili pivom.

Veselje za rad i jakost

očuva si pak svaki, tko popije za ugašenje
žedje čašu ohladjene kave „ENRIL“.

Ovaj „ENRIL“ zavjetak se pripravlja na
posve jednostavna način. Uzmi u 1 litru
vode 2 punе žličice (10 grama) „Franckova“
kavinovog nadomestka „ENRIL“,
puti to 5 časa dobro kuhati; kod 1.
vrijenja 1 put izmješaj, pušti zatim 3 časa,
da se staloži, odlij zavjetak, pridometni
nešto sladorsa, te pušti, da se sve to ohlađi.

1 litra te ukusne kave „ENRIL“ stoje
sladoram zajedno samo

2-3 p.
Ako se sa mlikom
gorka piće, jest kava „ENRIL“ (6
grama na 1/4 litre vode) izvrstan zajtrak,
a takodjer i večera

Ova kava „ENRIL“ proizvadja se jedino
u tvornici HENRIKA FRANCKA SINOVU U
ZAGREBU, a dobiva se u svakoj trgovini špe-
cerijske robe.

POZOR RODOLJUBI!

Zahtjevajte posvugdje
naše igrače karte

„PRIMORKA“

Prva slavenska tvornica igraćih karata u Ljubljani.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. maja 1911. slijedeće
glavne prupe:

Trst — Metković A (poštanska)

Povratak iz Trsta ponadjevajte u 5 sati posle podne
povratak svake subote u 6 sati prije podne.

Trst — Metković B (poštanska)

Povratak iz Trsta u četvrtak u 5 sati posle podne;
povratak svake srede u 6 sati posle podne.

Trst — Metković C (poštanska)

Povratak iz Trsta u subotu u 5 sati posle podne;
povratak u četvrtak u 6 sati prije podne.

Trst — Korčula (poštanska)

Povratak iz Trsta u utorku u 5 sati posle podne
povratak svake nedjelje u 23.00 posle podne.

Trst — Šibenik (poštanska)

Povratak iz Trstasvake srede u 5 posle podne;
povratak u utorku u 6 sati prije podne.

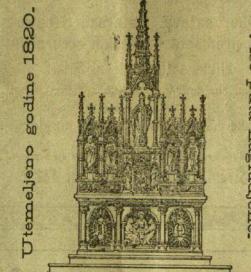
Trst — Metković D (irgovačka)

povratak iz Trsta svake nedjelje u 3 sati pr. pod.
povratak svake nedjelje u 23.00 posle podne.

Trst — Vis (irgovačka)

Povratak iz Trsta u petak u 5 sati posle podne
povratak svaki četvrtak 8.30 prije podne.

INSAM & PRIMOTH
St. Ulrich, Groeden (Tirol).

Šiparske radnje iz drveta za crkve

Kipovi svetaca, oltari, propovjedao nice
krizni putevi, raspela, jaslice itd.

Katalog uzoraka s cennama daje se badava.

Za dostavu naručbe do štacije ukupivo sa
škrinjom, ne plaća naručitelj.

LJEPOTA I UMILJATO LICE postizava se kroz uporabu

AACHENER - THERMALOVOG SAPUNA

koji je ujedno najbolje sredstvo za očuvanje proti kožnoj bolesti

Dobiva se samo kod braće M. V. ŠKUBANJA — ŠIBENIK (Dalmacija).

Cijena jest za komade od I-e vrsti K 2-40
" " " II-e " 1-60

Cijena jest za komade od III-e vrsti K 1-40
" " " IV-e " .80

Za bolestne na želudcu!

Svima, koji prehodam ili prenartpanjem želudca, užikom slabje, neprohavljive, prehodne ili pretople hrane, te neuimjerenoču dobiju želudčani katar, grčeve, bolove, težku probavu i situ, preporučamo dobar domaći izkušani lek:

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein!“

Ovo biljevito vino je sok dobroih i zdravih biljaka, prepariran sa izvrstnim vinom, te je i ozivljuje probavni sustav, odstranjuje neprohavljive, a pomaže pravljene zdrave krvi. Uporabom ovoga vina u zgodno doba odstranjuju se želudčne bolesti u zametu. Simptoni kao: glavobolje, stucavica, ljustina, nadutost, sit, bljuvanje, što prate kromične želudčne bolesti, nakon nekoliko dana ličenje nestaju.

ZATVOR i njegove posljedice: smalaksanje, kolika, kucavica srca, beszanicu, kao i stoga i zgrušanje krv u džigarcama, hemoroidi, često se izliče brzo sa DR. ULLRICHOM biljevnim vinom, tako i suho i suho lice, slabokrvnost, oslabljenje, koji su posljedice probave, te krvne mirožnice i džigarične. Pomaže kod slabog apetita, nervozne uzbudljnosti, nezadržljivoči, glavobolje i beszanicu.

Biljevito vino podlaze apetit, pomaže probavu i hranivost, kao što i promjenu životnog stola. — Uskorije pravljene krvi, umiruje živce i podiže veselje za život. Dokazuju mnoga priznanja i zahvalna pisma.

Hubert Ullrich'scher Kräuterwein može se dobiti u bocama po K 3- i K 4- u lječarskima Sibenicima, Skradinu, Zadru, Drnišu, Triesnu, Biogradu na moru, Benkovcu Kninu, Vrlike, Sinju, Kaštel Starom, Splitu, te u cijeloj Austro-Ugarskoj.

Čuvajte se patvorenja!

Zahtjevajte izričito:

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein“

Moje biljevito vino nije nikakva tajna: Ugovara austrijski fest: Maleta 450, Vinarska zesta 100, Gileščin 100, Cvjetna 240. Sak od jagoda 150. Sak od trešnja 320. Mana 30. Koromač, anis, helenka, američka, esolanska i kilmurka kortežje po 10, paminjano sve skupa.

Širite „Hrvatsku Rieč“!

HRVATSKA VERESIJSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2.000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIĆI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTE MJEJNICE, UPRAVLJA INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VJEJDINE, DE-
VIZIJE PREZUMIŁUJU NAJKULANTNJE, IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVU OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTIV GUBITKA ZRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREĆAKA I VREDNOSTNIH PAPIRA BEZPLAT-
NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA ANTE ZORIĆ - ŠIBENIK - (DALMACIJA).

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima. Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Ciene su vrlo umjerene, te domaći potrošiocu ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe. se izvana.

— NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. —

